

کدام نماز تو را نجات می دهد؟

حدود نماز

زراره می گوید: «از امام باقر(ع) حدود مهم نماز را سؤال کردم». امام فرمود: «هفت چیزند: وضو، وقت، قبله، تکبیر آغازین، رکوع، سجده و دعا.»

وقت نماز

امام باقر(ع) درباره نماز آگاهانه در پرتو آیه «والذین هم علی صلاتهم یحافظون» فرمود: «مقصود، نماز واجب است که در وقتش بخواند، حشش را بداند و کاری را بر آن مقدم ندارد که خداوند بی گناهی اش را می نویسد و عذابش نمی کند و هرکس نماز را در غیر وقتش بخواند و حق نماز را بجا نیاورد و کارهای دیگر را بر نماز ترجیح دهد سرانجامش با خداست. اگر خواست می آموزد و اگر نخواست عذاب می کند.»

امام (ع) فرمود: «حضرت موسی(ع) هنگام گفت وگو با خداوند چنین گفت: «خدای من پاداش آن کس که نماز را در وقتش خوانده و دنیا او را به خود مشغول نساخته چیست؟». خداوند فرمود: «ای موسی! آن چه خواسته به او می بخشم و بهشت را به او هدیه می کنم.»

قبله

امام باقر(ع) فرمود: «هنگامی که نمازگزار به قبله رو می کند به خداوند رحمان رو کرده است جز او خدایی نیست» و درباره ذکر خدا فرمود: «یادکردن خدا از اهل نماز، بالاتر از یادکردن اهل نماز از خداست. آیا نمی بینید خداوند می فرماید: «اذکرونی اذکرکم» یاد کنید مرا تا یاد کنم شما را؟

رکوع

امام (ع) فرمود: «هرگاه خواستی به رکوع بروی در همان حال که ایستاده ای، تکبیر بگو؛ سپس رکوع کن و سه بار آرام و شمرده بگو: خدایا برای تو رکوع کردم و تسلیم تو هستم و به تو ایمان آوردم و بر تو توکل کردم و تویی پروردگار من، دل، چشم، گوش، مو، پوست، گوشت، خون، استخوان، مغز و رگ و بی ام در برابر تو فروتن است. بی هیچ امتناع و سرکشی و درماندگی.» آن گاه بگو «سبحان ربی العظیم و بجمده» و فرمود: «هرکس در رکوع، سجود و قیامش بگوید: صلی الله علی محمد و آل محمد، خداوند پاداشی همچون رکوع و سجود، در قیام برایش می نویسد.»

قنوت

امام باقر(ع) فرمود: قنوت در هر نماز واجب و مستحب، مشروع است. رسول خدا (ص) می فرمودند: «بهترین نماز، نمازی است که قنوتش طولانی باشد. طول دادن قنوت در نماز، سختی های مرگ را کاهش می دهد» و فرمود: «همه قنوت ها با صدای بلند خوانده شود.»

نماز با نشاط

امام باقر(ع) فرمود: «سست و خواب آلود و سنگین به نماز نایست که این ها خوی منافقان است که خداوند در قرآن مؤمنین را از آن نهی فرموده «واذا اقاموا الی الصلاه قاموا کسالی یراون الناس و لایذکرون الله الا قلیلاً» و چون منافقان به نماز ایستند به سستی و بی نشاطی برخیزند و با مردم ریا می کنند و خدا را جز اندکی یاد نمی کنند. هنگامی که به نماز ایستاده ای به نماز توجه کن و با دست و سر و ریششت بازی نکن، با خود حرف نزن، خمیازه مکش و داستان و سینهات را کشیده و باز مکن، انگشتانت را مشکن که همه این ها کم گذاشتن از نماز است. رسول خدا(ص) در مسجد نشسته بود که مردی داخل شد و به نماز ایستاد ولی رکوع و سجده اش را کامل به جا نیاورد. پیامبر (ص) فرمود: «هم چون نوک زدن کلاغ، نوک زد! اگر این مرد بمیرد و نمازش این گونه باشد، بر غیر آیین من مرده است.»

چند حدیث از امام باقر

۱. «ان اول یحاسب علیه العبد الصلاه فان قبلت قبل ما سواها» نخسین چیزی که بنده در قیامت مورد سؤال قرار می گیرد، نماز است که اگر قبول شد بقیه اعمال قبول می شود.
۲. «ما من عبد من شیعتنا یقوم الی الصلاه الا اکتنفه بعدد من خالفه ملائکه یصلون خلفه و یدعون الله عزوجل حتی یفرغ من صلاته» هیچ بنده ای از شیعیان ما نیست که به نماز بایستد، مگر آن که به تعداد مخالفان او فرشتگان برگردش جمع شده، پشت سرش به نماز می ایستند و برای او در پیشگاه خدا دعا می کنند تا نمازش تمام شود.

منابع:

۱. الصلاه فی الكتاب و السنه، محمد ری شهری
۲. نماز و چهارده معصوم، سید محمود میرنوربخش